

Bergen kommune. Klage på reguleringsplan, *Fyllingsdalen, gnr. 22, bnr. 6 m.fl., Bjørgeveien, arealplan-id. 6648000* – utleieleiligheter.

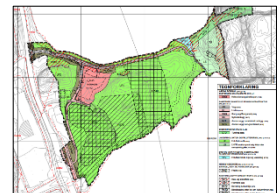
Vi viser til oversending av klagesak fra Bergen kommune den 17.01.2024, som gjelder klage på vedtak fra Bergen bystyre datert 21.06.2023, sak 237/23, godkjenning av reguleringsplan for Fyllingsdalen, gnr. 22, bnr. 6 m.fl., Bjørgeveien, arealplan-id. 66480000.

Vedtak

Statsforvalteren stadfester vedtaket fra Bergen bystyre datert 21.06.2023, sak 237/23, der reguleringsplanen for Fyllingsdalen, gnr. 22. bnr. 6., Bjørgeveien, med arealplan-id. 66480000, ble godkjent.

Sakens bakgrunn

Bergen bystyre har den 21.06.2023, sak 237/23¹ behandlet og godkjent reguleringsplanen for Fyllingsdalen, gbnr. 22/6 m.fl., Bjørgeveien.² Planen er godkjent som vist på plankart datert 03.11.2022, med tilhørende reguleringsplanbestemmelser av samme dato. Oppstart av planarbeidet ble varslet den 20.09.2019. Planvedtaket ble sendt ut til grunneiere/naboer den 07.09.2023 og kunngjort den 09.09.2023, med klagefrist den 01.10.2023.

Forslagsstiller er Bergen kommune v/etat for utbygging og plankonsulent er Asplan Viak AS. Planen har sin bakgrunn i Boligmeldingen, som er et boligprogram som skal gi gode og tilpassede boliger for vanskeligstilte personer med særskilte behov i Bergen kommune. Det er planlagt å legge til rette for fem kommunale boliger med privat uteareal.

Området er satt av til LNF i gjeldende kommuneplans arealdel, og må derfor omdisponeres. I tillegg ligger området innenfor Byfjellsgrensen. Det er lagt til rette for en turvei gjennom planområdet, med mulighet for tilkoping mot stinettverk (Kanadaskogen) i øst.

¹ Byrådet behandlet saken i møte 04.05.2023, sak 154/23, byrådets innstilling og utvalgets innstilling er likelydende. Utvalg for miljø og byutvikling behandlet saken i møte 07.06.2023, sak 227/23, utvalgets innstilling og bystyrets vedtak er likelydende.

² Se fagnotat datert 22.02.2023, PLAN-2022/20593-7.

Planforslaget lå ute til offentlig høring i perioden 17.04.2021 til 01.06.2021 og det kom inn både private merknader og uttalelser fra høringsinstansene. I ettertid er det også foretatt to begrensede høringer etter endringer i planen om skred- og flomfare, bygge- og anleggsområder, turveier og arealformålet i perioden 21.04.2022 til 14.05.2022 og 26.08.22 til 23.09.2022. I disse begrensede høringene kom det også inn private merknader og uttalelser fra to høringsinstanser.³

Det foreligger tre forskjellige klager på godkjenningen av reguleringsplanen:

1. Klage fra [redacted] klage datert 21.09.2023.
2. Klage fra Stordalen veglag v/ [redacted] klage datert 01.10.2023.
3. Klage fra Bjørndalsskogen borettslag v/styremedlem [redacted] nestleder [redacted] som er tidligere styremedlem og bistår styret,⁴ klage datert 01.10.2023 (02.10.2023).

Forslagsstiller har i tilbakemelding datert 19.12.2023 uttalt at det ikke kommer frem nye faktaopplysninger eller andre forhold i klagen som ikke var kjent gjennom planprosessen eller før planen ble godkjent.

Plan- og bygningsetaten i Bergen kommune har behandlet klagen i oversendingen til Statsforvalteren datert 17.01.2024, sak KLAGE-2023/17670-8. Det er heller ikke gitt utsatt iverksetting av vedtaket.

Regelverk

Statsforvalteren er delegert myndighet til å avgjøre klager som gjelder enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven, se plan- og bygningsloven § 1-9 femte ledd og rundskriv T-2/09 fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Forvaltningsloven gjelder ellers ved behandling av saker etter plan- og bygningsloven der det ikke er bestemt noe annet, jf. plan- og bygningsloven § 1-9.

Statsforvalteren kan under klagebehandlingen prøve alle sider ved vedtaket, også de skjønnsmessige vurderingene som kommunen har gjort, jf. forvaltningsloven § 34. Ved prøving av det kommunale skjønnnet skal Statsforvalteren legge stor vekt på hensynet til det lokale selvstyre.

Etter plan- og bygningsloven § 3-3 er det bystyret som er planmyndighet og som har ansvaret for arbeidet med reguleringsplaner. Det er bystyret som etter en omfattende vurdering av de ulike hensynene i planområdet, avgjør hvilket areal som skal inngå i planen, og hva disse arealene skal benyttes til, jf. plan- og bygningsloven § 12-12.

Reguleringsplaner blir til gjennom en omfattende avgjørelsesprosess. Plan- og bygningsloven §§ 12-8 til 12-10, jf. kap. 4, har nærmere bestemmelser om hvordan forslag til reguleringsplaner skal behandles. Saksbehandlingsreglene skal sikre demokratiske hensyn som medvirkning, offentlighet og samråd med de planen får følger for.

Generelt om reguleringsplanprosessen og Statsforvalterens prøvingsadgang

³ Se merknads- og endrings skjema datert 18.03.2022, 17.08.2022 (1), 27.09.2022 (2) og 11.10.2022 (2). Se også Statsforvalterens tilbakemeldinger i sak 2019/10956, datert 17.10.2019 og 03.06.2021, ingen særlige merknader.

⁴ Se også e-post fra borettslaget datert 25.01.2024, der nestleder bekrefter at borettslaget står bak klagen.

Statsforvalterens primære oppgave som klageinstans er å ivareta rettssikkerheten til den enkelte. I tillegg skal vi kontrollere at den kommunale saksbehandlingen er i samsvar med regelverket, herunder at saken er forsvarlig opplyst, at saksbehandlingsreglene er fulgt og at partene har fått medvirket i prosessen.

Vi skal også kontrollere at hensynene som er lagt vekt på i vurderingene og som ligger til grunn for utfallet, er saklige og at avgjørelsen ikke fører til et grovt urimelig resultat. Det siste skal mye til, ikke minst i plansaker, der utgangspunktet er at en grunneier må tåle både arealrestriksjoner og inngrep på eiendommen sin, dersom bystyret kommer til at andre hensyn veier tyngst.

I planleggingsprosessen må ulike interesser, fordeler og ulemper, veies mot hverandre. Dette vil regelmessig innebære at gjennomføringen av planene får negative konsekvenser for enkelte. Selv om merknader i saken ikke har ført til endringer i planen, kan de likevel være vurdert i den omfattende planprosessen, og kommentert på en tilstrekkelig god måte. Det følger av plan- og bygningsloven kap. 12, jf. forvaltningsloven § 11 og § 17, at kommunen har en plikt til å formidle opplysninger og veilede, slik at partene og andre interesserte har mulighet til å ivareta sine interesser. Videre skal saken være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst til å gjøre vedtak, jf. forvaltningsloven § 33. Naboene til planområdet har rettslig klageinteresse, og det er klaget til rett tid, jf. forvaltningsloven § 28 og § 29.

Det foreligger ikke innsigelser fra offentlige instanser på reguleringsplanen slik den er vedtatt. Vilårene for at kommunen kan godkjenne planen er derfor i utgangspunktet til stede, jf. plan- og bygningsloven § 12-12, jf. § 12-13.

Dere har fått muligheten til å medvirke i prosessen gjennom informasjonsmøter, innsending av merknader og klage, jf. plan- og bygningsloven kap. 5. Vi kan ikke se at det foreligger uavklarte spørsmål i saken, som ikke er kommentert og som stenger for bystyrets mulighet for å godkjenne en reguleringsplan. Vi kan ikke se at det er feil eller mangler i kommunen sin behandling av saken, knyttet til medvirkning og kommunens opplysnings- og veiledningsplikt. Det er kommet inn tre klager fra naboer i planområdet. Vi vil i det følgende vurdere anførselene i klagen.

1. Klage fra [redacted]

Det er klaget på manglende risikoreduserende tiltak i forbindelse med brukergruppen som er tiltenkt boligene i planområdet. Det er anført ulike ulemper denne type brukergruppe kan medføre for omgivelsene, herunder farlig forsøpling og at de kan skape frykt for skolebarna som skal ferdes i området, som burde skjermes fra mulig risiko ved uønsket oppførsel fra brukergruppen som planområdet er tiltenk. Det er pekt på manglende konkrete tiltak i ROS-analysen og manglende informasjon/medvirkning/fremtidig prosess og dialog, og også hvilken hensikt/konkret formål dette har.

Statsforvalteren viser til at det går tydelig frem av saksdokumentene, hvilke prosjekt som ligger til grunn for oppstarten av planarbeidet, etableringen av boligene i prosjektet og hvilken brukergruppe dette omfatter. Vi mener derfor at politikerne som har vedtatt planen skal ha vært godt opplyst om formålet med planen og bruken av området før de gjorde vedtak.

Det ligger utenfor en reguleringsplanprosess å bestemme nøyaktig hvilken brukergruppe som skal nytte seg av boligene i planområdet. Konkret fastsetting av tiltak for driften av boligene faller derfor

utenfor planprosessen, og må avklares på et senere tidspunkt. Etableringen av boligene er også i tråd med kommunens overordnede mål og krav om å bosette alle brukergrupper i kommunen.

I planprosessen er problematikken knyttet til planlagt brukergruppe tatt opp av flere i høringsrunden. Vi viser særlig til merknadsskjema datert 18.03.2022 pkt. 3 flg. Dette er oppsummert i planbeskrivelsen datert 03.11.2022 pkt. 6, jf. pkt. 8. Det er også utarbeidet en ROS-analyse datert 17.08.2022, der vurderingene under pkt. 4 *Uønskede hendelser*, og flg. pkt. 5 og 6, i stor grad knytter seg til naboenes bekymringer for nærmiljøet knyttet til tiltenkte beboere. Problemstillingen har derfor vært et gjennomgående tema gjennom hele planprosessen.

Vi viser til at i en reguleringsplanprosess må ulike interesser, hensyn, fordeler og ulemper veies mot hverandre. Dette betyr i de aller fleste tilfeller at gjennomføringen av en plan, og i dette tilfelle krav om tilrettelegging for bosetting av en bestemt brukergruppe, ofte vil få negative konsekvenser for enkelte. I denne saken er det derfor andre hensyn som veier tungt, og vi kan ikke se at kommunen i sin vurdering av planen har lagt vekt på usaklige hensyn eller at planen fører til et grovt urimelig resultat. Vi kan heller ikke se at det er andre mangler i kommunens behandling av planen.

Klagen kan ikke tas til følge.

2. *Klage fra Stordalen veglag*

Det er ikke bekreftet hvem denne klagen kommer fra/hvem klagen representerer, annet enn [redacted]. Tidligere merknader på vegner av Stordalen Veglag er sendt inn av [redacted]. Vi problematiserer ikke dette.

Det er i klagen anført at Bergen kommunes godkjenning er gjort på feilaktig grunnlag/informasjon og at planprosessen ikke har ivaretatt hensynet til medvirkning og informasjon på en tilfredsstillende måte.

Når det gjelder anførslene om manglende medvirkning, viser vi til vurderingene ovenfor. Privatpersoner har i utgangspunktet ikke krav på styring av planprosessen, utover det som følger av plan- og bygningsloven kap. 5 om medvirkning, jf. også plan- og bygningsloven §§ 12-8 til 12-10 om behandling av planforslag. Det er kommunen som er planmyndighet og som avgjør hva som er formålstjenlig arealbruk.

I denne saken har naboer hatt mulighet til å komme med merknader ved flere anledninger, og merknadene er vurdert og besvart i merknadsskjema. Videre er det lagt opp til dialog- og informasjonsmøter og en befaring. Etter det vi kan se har Stordalen veglag sendt inn merknader datert 04.11.2019 og 01.06.2021, og disse er vurdert og besvart i merknadsskjema datert 14.11.2019, 02.09.2021 og 18.03.2022. Innholdet i merknadene er sammenfallende med anførslene i klagen.

Selv om merknadene ikke har ført til direkte endringer i planen, er de like fullt vurdert i den omfattende planprosessen. Stordalen veglag har derfor fått anledning til å medvirke i planprosessen, jf. plan- og bygningsloven kap. 5. Vi mener derfor at anførslene i klagen er behandlet tidligere i planprosessen. Vi kan ikke se at det fremkommer nye opplysninger i klagen.

Vi viser for ordens skyld til at kommunen skal sikre at offentlige og private standpunkt blir satt lys på, slik at arealdisponeringen blir fastlagt på et best mulig grunnlag. Dette er ikke ensbetydende med at

---

⁵ Det går frem av klagen at den (og tidligere merknader) er sendt inn på vegner av Stordalen Veglag, sammen med representanter fra FAU i Bjørgedalen barnehage og Bjørndalsskolen skole.

merknadene som er mottatt skal tas til følge, men at motforestillinger skal gjøres synlig for bystyret før endelig avgjørelse. De som kommer med merknader har ikke krav på at ethvert enkelt innspill får en egen saksutredning eller behandling, men at de blir referert til og at det er gjort en vurdering av hvilken betydning merknadene har.⁶

Vi har ikke merknader til at noen av endringene ble lagt ut på en begrenset høring, sendt til berørte parter. Dette er vanlig praksis når endringene bare berører en mindre del av planen.

Det er også klaget på manglende referat, utsending av vedtak og mangler i kommunens postlister. Etter å ha gått gjennom dokumentasjonen i saken, kan vi ikke se at det er mangler i dokumentasjonen av plansaken. Det er likevel uheldig dersom berørte parter har vanskelig for å finne relevant dokumentasjon i tilknytning til saken. Dette er noe Bergen kommune eventuelt må vurdere om må forbedres. Vi kan ikke se at det foreligger saksbehandlingsfeil i foreliggende sak.

Klagen kan ikke tas til følge.

3. *Klage fra Bjørndalsskogen borettslag*

Klagen er sendt inn på vegner av Bjørndalsskogen borettslag, men styreleder har ikke signert klagen. Klagen er signert av et styremedlem, en medhjelper og senere i e-post bekreftet av nestleder i styret.⁷ Vi mener dette er i tråd med opplysningene i enhetsregisteret, etter at nestleder har bekreftet, og problematiserer ikke dette ytterligere.

Det er i klagen anført at saksgrunnlaget ikke er tilstrekkelig eller forsvarlig opplyst, og at bystyret derfor ikke har hatt tilstrekkelig godt nok grunnlag for å vurdere prosjektet. Det er også anført manglende medvirkning og behandling/svar av innkommet merknader. Videre er det anført at brukergruppen i planområdet vil medføre risiko for sikkerhet, helse, barn og unges oppvekstsvilkår og brannfare i Kanadaskogen for omkringliggende område og beboere, som ikke er tilstrekkelig vurdert. Avslutningsvis i klagen er det bedt om utsatt iverksetting av vedtaket.

Bergen kommune har i klagebehandlingen vist til tidligere innsendte merknader, og at innholdet i klagen er vurdert tidligere i planprosessen. Det er ikke gitt utsatt iverksetting av vedtaket.

Hva gjelder sakens opplysning og bystyrets grunnlag for å godkjenne planen, viser vi til at det går tydelig frem av saksdokumentene, hvilke prosjekt som ligger til grunn for oppstarten av planarbeidet, etableringen av boligene i prosjektet og hvilken brukergruppe dette omfatter. Vi mener derfor at politikerne som har vedtatt planen skal ha vært godt opplyst om formålet med planen og bruken av området før de gjorde vedtak.

Anførselen om manglende medvirkning kan ikke føre frem. Vi viser til innsendte merknader datert 01.06.2021 og 07.11.2019, som er vurdert og kommentert i merknadsskjema datert 18.03.2022, 02.09.2021 og 14.11.2019. Vi viser ellers til de vurderingene av medvirkning som er gjort under pkt. 1 og 2 ovenfor. Merknadene og anførselene i klagen er sammenfallende.

Vi påpeker også at det ligger utenfor en reguleringsplanprosess å bestemme nøyaktig hvilken brukergruppe som skal nytte seg av boligene i planområdet. Konkret fastsetting av tiltak for driften av boligene faller derfor utenfor planprosessen, og må avklares på et senere tidspunkt.

---

⁶ Se blant annet O.J. Pedersen m.fl. (2018), del 1 s. 307.

⁷ Det følger av enhetsregisteret at styreleder (nestleder) og ett styremedlem kan signere i fellesskap.
<https://w2.brreg.no/enhet/sok/detalj.jsp?orgnr=954086747>

Vi mener derfor at anførselene i klagen har vært omfattet av vurderingene i planprosessen, og at det ikke fremkommer nye opplysninger i klagen. Klagen kan ikke tas til følge.

Oppsummering

Statsforvalteren slutter seg i hovedsak til kommunens klagebehandling og de vurderingene som Bergen kommune har gjort i saken. Vurderingene er grundige, og det er gjort en tilstrekkelig vurdering av alle klagepunktene som er fremmet.

Etter Statsforvalterens vurdering har planen vært gjenstand for en demokratisk prosess, der sektorstyresmaktene og andre berørte parter, herunder naboene, har fått muligheten til å medvirke i planprosessen. Klagerne har fått mulighet for reell medvirkning for sine syn og interesser. Vi kan ikke se at kommunen i planprosessen har brutt saksbehandlingsregler eller andre regler i plan- og bygningsloven. Planen, slik den er utformet, representerer en riktig interesseavveining, og det foreligger ikke opplysninger som tyder på at kommunen har lagt vekt på usaklige eller utenforliggende hensyn i sin vurdering.

Det er bystyret i Bergen kommune som etter plan- og bygningsloven er planmyndighet, og som har ansvaret for å fastsette arealbruken i kommunen. Etter vårt syn er planen behandlet i samsvar med den kompetansen kommunen er tillagt som reguleringsmyndighet, og begrunnet i saklige reguleringshensyn. Statsforvalteren finner heller ikke grunnlag for å gå imot kommunens planfaglige skjønn, jf. forvaltningsloven § 34 andre ledd.

Planprosessen er gjennomført i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven kapittel 12 om reguleringsplan. Vi har heller ikke funnet saksbehandlingsfeil ved kommunens behandling av saken.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Med hilsen

Anne Kjersti Sande
fagdirektør

Ida Loftesnes Kvåle
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Bergen kommune
ASPLAN VIAK AS

Postboks 7700
Postboks 24

5020 BERGEN
1301 SANDVIKA
5170 BJØRNDALSTRÆ
5170 BJØRNDALSTRÆ
5170 BJØRNDALSTRÆ

Mottakerliste

5141 FYLLINGSDALEN
5141 FYLLINGSDALEN
5020 BERGEN